

8.5a Česko a Slovensko – do r. 2010

Československo jako státní útvar přestalo existovat o půlnoci z 31. prosince 1992 na 1. ledna 1993. Existuje však ve vzpomínkách a promítá se i do některých dalších skutečností.

S Evinkou jsme si v době mého vysokoškolského působení pro trávení prázdnin udělali jakýsi základní model, k němuž kromě zájezdu do ciziny patřila domácí dovolená ve dvou, a pak různé trávení času s vnoučaty, ať už pobytem v Chotěboři, výlety z Prahy, různým programem v Praze, či v roce 2019 společným pobytem na chalupě u Řežábků v Hrobičanech. Domácí dovolená mohla probíhat nejen v České republice, nýbrž i na Slovensku. I když asi vývoj jazyků po rozdělení Československa mírně divergoval, pořád zůstává Slovensko zemí, kde se bez problémů domluvíme. A vůči nám držitelům režijních průkazek na dráhu byly dohody mezi Českými drahami a Železnicemi Slovenskej republiky velice vstřícné – režijní výhody jsme měli na Slovensku ve stejném rozsahu jako v ČR (jen bývalo třeba před odjezdem na Slovensko se nechat do slovenské databáze zaregistrovat). A tak pro plánování našich dovolených Československo existovalo i po dobu mého působení na VŠE. K pobytu jsme si vybírali města s historickým jádrem a s hezkým a zajímavým okolím. Přitom jsme se pro dovolené snažili vybírat města, která nebyla příznivě dosažitelná vlakem k jednodennímu výletu z Prahy.

Rád bych tuto kapitolu vytvářel postupně a věnoval ji vzpomínkám na "československé" dovolené. Výjimečně ovšem vystoupím i mimo území bývalého Československa. Vzpomínky budu uspořádávat chronologicky.

V letech 2005, 2006 a 2007 jsme se zúčastnili dvoutýdenních kursů angličtiny, pořádaných americkou reformovanou církví v hotelu Gabreta v **Lipně nad Vltavou**. Z té angličtiny jsme toho mnoho nepochytili, ale bylo tam příjemné prostředí, setkali jsme se tam se sympatickými lidmi a měli příležitost trochu poznat tuto část Šumavy. Poslední pobyt jsme měli bohatší o to, že s námi jela tehdy desetiletá *Janička Řežábková* a kursu se zúčastnili i *Honza a Majka Zdražilovi* spolu s jejich dcerou *Janičkou*, která se na dobu kursu vzdálila od své rodiny. Zdražilovi měli s sebou auto, a tak jsme s nimi s použitím automobilového převozu ve Frymburku navštívili zříceninu Vítkův kámen (či Vítkův hrádek). Hodně jsme si užili koupání v přehradním jezeře, kdy jsme nejednou zažívali napínavé chvíle nevidouce koupající se vnučku Janičku. Označil jsem ji za velkou podvodnici, neboť hodně času trávila pod vodou.

Stávající forma kursů tehdy končila (mj. kvůli plánovanému bourání hotelu Gabreta), a tak v dalších letech jsme se kursů už neúčastnili. Mezi angličtinou dobře vládnoucí účastníky kursů patřil z televize známý meteorolog *RNDr. Jan Pavlík*, s nímž jsem se

tam spřátelil a který se pak stal docela častým návštěvníkem akcí Ekologické sekce ČKA.



Hotel Gabreta (2005)



Majka a Janička Zadražilovy



Vítkův hrádek: Eva, Jirka, Jana Řežábková; Jana Řežábková; Honza Zadražil, Jirka

V letech 2005 až 2007 ovšem nechyběly ani naše dovolené ve dvou. Roku 2005 jsme strávili několik dní v **České Kamenici**, kde jsem byl s rodiči ještě jako dítě školou povinné, když tam ve sboru ČCE¹ sloužil Míla Běťák st.; u nich na faře jsme tehdy byli hosty. Jeho otec, který tam bydlel s nimi, o tamní řece Kamenici nemluvil jinak než jako o *Smradlavém potoce*. V 21. století řece takový atribut už rozhodně nepatřil. Pobyt v Kamenici byl příjemný, projeli jsme se historickou železnicí do Kamenického Šenova (tehdy v padesátých letech to byla funkční trať do České Lípy), navštívili Kamenický Šenov včetně geologických Varhan a další hezká místa v okolí. V severním svahu nad městem bylo koupaliště, kde jsme nejednou ukončili bohatý denní program. O rok později jsme pak na několik dní zamířili asi o 120° jinam, do

¹ Dnes již v České Kamenici naše církevní sbor nemá. V neděli jsme se proto vydali do Benešova nad Ploučnicí, kde je kazatelská stanice děčínského sboru a podle informace na internetu tam bohoslužby měly být. Nebyly – asi tam drží prázdniny. Zašli jsme proto do výše položeného katolického kostela, kde nás překvapila latinská mše; farní oznámení ovšem byla v češtině a naznačovala, že tam probíhá hezký "sborový život" včetně účasti na úklidu a podobných činnostech.

historických a na zajímavé objekty a slavné rodáky² docela bohatých **Klatov**. Nebyli jsme tam poprvé, avšak za 27 let, které od naší první krátké návštěvy během výletu z Železné Rudy uplynulo, Klatovy zkrásněly. Ve většině navštívených míst podobná změna po pádu komunismu nastala. V Klatovech jsme si jak užívali kouzla města, tak i výletovali; podívali jsme se na hrady a zámky Velhartice, Klenová a Švihov a zajeli se i podívat do Železné Rudy, kde nás vlak dovezl až do Alžbětína na společné česko-německé nádraží, odkud jsme si udělali výlet kolem Čertova jezera na nádraží Špičák a odtud vlakem do centra města, přičemž jsme si s potěšením uvědomovali onu úžasnou změnu související s otevřením hranic.



Česká Kamenice z věže kostela



Klatovy z věže kostela



Nádraží Železná Ruda – Alžbětín



Kostelík v Železné Rudě

V roce 2007 jsme se rozhodli se zajet podívat na Slovensko. Představovali jsme si historické městské prostředí, hezkou přírodu a nechtěli jsme být v nějaké turisticky

² Mj. rodiště prof. O. Vočadla

příliš atraktivní oblasti. Úvahy směřovaly k střednímu Slovensku, uvažovali jsme o Banské Bystrici, nakonec jsme se rozhodli pro **Kremnicu**. A nelitovali jsme. Město má své kouzlo, hrad se zajímavým kostelem, o němž se ještě zmíním, příjemné náměstí, u náměstí mezi hradbami vinárnu s výbornou a poměrně levnou nabídkou, z níž Evinku nadchlo především tokajské; na jižním okraji pak je přírodní termální koupaliště a všude kolem krásné okolí. Samozřejmě jsme navštívili známou mincovnu, na hradě jsme byli několikrát; jednou to bylo dokonce večer, kdy jsme zašli do kostela na varhanní koncert, kde jsme poslouchali hru výborného rakouského varhaníka Franka Danksagmüllera na snad nejlepších varhanách, s jakými jsme se kdy setkali. Ohromné množství píšťal a rejstříků dávalo opravdu mimořádné možnosti. Hluboké tóny pronikaly celými osobnostmi. Samozřejmě, že takové varhany jsou nesmírně drahé. To v Kremnici šlo – vlastníkem kostela je Slovenská národní banka. Jako sídlo stále aktivní mincovny má Kremnica mimořádné postavení.

Podnikali jsme i různé výlety s použitím vlaku. Kremnické nádraží je na kopci nad městem, a tak cesta na vlak sice bývala únavná, zato zpět se šlo velice příjemně. Zajímavá byla návštěva dalšího středoslovenského historického města **Banské Štiavnice** a nezapomenutelný byl jeden z dvou výletů do Středu Evropy³, ležícího u moderního františkánského kláštera v **Kremnických Baních**. Rozhodli jsme se cestu tam absolvovat pěšky a vrátit se vlakem. Vyrazili jsme po značené cestě, ta se však začala ztrácet a značka nám zmizela. V orientaci nám pomohl Evinčin iPad, nicméně byli jsme mimo cestu a k naší nevelké radosti se k nám přidali dva menší, asi nečistokrevní vlčáci. Zprvu jsme z nich měli docela strach, pak se ukázalo, že to s námi nemyslí špatně; kromě toho jeden z nich se oddělil a vrátil. Druhý však předváděl psí věrnost. Z necesty jsme se dostali na poměrně širokou lesní cestu, na níž jsme občas někoho potkali, případně i rodiny s dětmi. A s námi šel pes, jehož jsme neznali, a tedy ani jeho chování jsme nebyli s to předvídat. A tak jsme protijdoucí raději předem upozorňovali, že pes není náš. Kremnickými Baněmi jsme procházeli zčásti po poměrně frekventované silnici, po níž pes volil trajektorii podobnou té, po níž by šel opilec, avšak pohyboval se mnohem rychleji. A řidiče jsme nemohli upozorňovat, že pes není náš. Jako zázrakem prošel silničním úsekem bez úhony. Když jsme pak pokračovali vilovou oblastí, pes zamířil k jedné z vil a v nás vzbudil naději, že nás opouští. Leč za chvíli se ozvalo hrozné štěkání – místní, zřejmě hodně velký hlídací pes našeho druha nekompromisně vyhnal. Cestou ke Středu Evropy jsem se marně pokusil psa dát bratřím františkánům. Asi to s následováním assiského světce nemyslí moc důsledně. Seděli jsme v hezky upraveném "turistickém poutním místě" a

³ Evropa je "multicentrální útvar" – několik míst bývá uváděno jako její střed. Souvisí to s poněkud nejasnou definicí, co se středem míní, a také, co se za Evropu uvažuje (nejasná hranice s Asií, otázka započítávání ostrovů v Atlantiku). Mně střed Evropy u Kremnických Baní připadal hodně vysunutý na východ, ale v roce 2009 jsme navštívili ještě východnější (a také severnější) [střed Evropy u Vilniusu](#); je tam popsáno, jak je určen, co se do Evropy zahrnuje, a dokonce při výpočtu berou Evropu jako plochu na kouli (či dokonce na geoidu), takže uvádějí, že střed je v určité hloubce pod daným místem.

přemýšleli o geometrii Evropy a psík se tam vytrvale procházel. Marně jsme se ptali několika místních obyvatel, zda nevědí, čím je. Pes nás doprovázel až na nádraží. Tam jsme se v čekárně před ním schovali, leč on trpělivě čekal venku. Po příjezdu vlaku se snažil s námi nastoupit, avšak podařilo se nám včas zavřít dveře. Kremnické Baně pak byly ještě výchozím místem dalšího výletu. Promýšleli jsme strategii pro případ, že by tam pes na nás nějakých 40 hodin čekal. Nebylo to však nutné.



Penzion Veža v Kremnici

V neděli jsme v Kremnici navštívili luterský sbor, kde návštěva byla větší, než na jakou jsme zvyklí z Čech, avšak o rok později v Prešově a po dalších dvou letech v Dolním Kubíně jsme se setkali s opravdu plnými kostely.



Zde jsme si večer pochutnávali na víně, po příjemném vykoupání v termálních lázních



Výlet na Kremnický štít



Klášter v Kremnických Baních



Luterský kostel v Kremnici



Kremnický hrad, Evi před Banickou baštou

Oba jsme si uvědomili, že neznáme východní Slovensko. Košice a Prešov mají stejnou zeměpisnou délku (oficiální údaj o zeměpisné délce, snad pro centrum města, je pro Košice dokonce nepatrně větší než pro Prešov), ovšem etnickým a náboženským centrem slovenského východu je Prešov, kde mj. sídlí pravoslavná teologická fakulta. A tak jsme se r. 2008 rozhodli strávit na začátku prázdnin týden v **Prešově** a odtud podniknout pár výletů. Z nádraží do centra to jsou asi 2 km, k jejichž zdolání lze použít trolejbus. Na hlavním prešovském náměstí⁴, v jehož těsné blízkosti jsme bydleli, byla restaurace vedle restaurace, všechny s krytými předzahrádkami, což bylo pro nás velice příjemné. Na obou stranách protáhlého náměstí, kousek od něho, byly synagogy, jedna byla nepřístupná (možná částečně funkční), druhá (Neologická) sloužila jako cosi mezi bazarem a obchodním domem. Prešovem jsme se dost naprocházeli, významnější objekty jako kostely, pravoslavná teologická fakulta a

⁴ Oficiálně *Hlavná ulica*, jako ulice velice široká (připomíná pražské Václavské náměstí); mezi její východní a západní stranou stojí dokonce několik významných staveb, mj. dva kostely.

různé zajímavé stavby jsou jižně od hlavního náměstí, tedy směrem k nádraží. Pro nás ovšem byl důležitý luterský kostel, který byl na hlavním náměstí, velmi blízko našeho hotelu, a kde jsme v neděli byli na hojně navštívených bohoslužbách. A z tamní věže jsme se dívali na město, zejm. pohled k jihu stál za to (obr.).



Caraffova věznice v Prešově



V luterském kostele Sv. Trojice



Hlavní náměstí z věže Sv. Trojice



Večer na "Hlavní ulici"



Severozápadní synagoga



Východní (neologická) synagoga (obchod)

Kromě centra byla v Prešově zajímavá návštěva **Solivaru**, kde jsme si prohlédli, jak se v minulosti získávala sůl. Úspěšně jsme absolvovali s použitím vlaku výlet na nedalekou zříceninu hradu **Šariš**; chtěli jsme si i prohlédnout zříceninu **Plavče** na značném kopci nad obcí, nicméně po ranní procházce **Sabinovem** a pak po několikakilometrové cestě z Čirče⁵, spojené s příjemným vykoupáním v Orlovském jezeře, vzniklém z bývalé pískovny, jsme se spokojili s pohledem z obce Plaveč a raději jsme zašli na moderní prostorné plavečské nádraží, odkud jsme se vlakem vrátili do Prešova, ovšem nikoli až na hlavní nádraží, nýbrž na zastávku, odkud jsme to měli do hotelu docela blízko.



Solivar

⁵ U Čirče je železniční přechod do Polska pro vlaky z Prešova nebo z Popradu



Sabinov



Plaveč

Sabinov je příjemné a zajímavé městečko. Potěšila nás tam dobrá cukrárna. Nejvíce nás však zaujaly dva prakticky stejné kostely stojící vedle sebe při cestě z nádraží do centra města, oba luterské, zřejmě jeden byl maďarský a druhý slovenský.

Dalším na sever orientovaným výletem byla návštěva historického a lázeňského města **Bardejova** se zachovalou velkou částí hradeb, zajímavou koncepcí i mnoha jednotlivými stavbami; příjemným doplněním v dobrém vnímaného východoslovenského folklóru byla pizzerie, kde jsme mohli sledovat (snad opravdu po italsku) vyráběnou pizzu.



Eví na Bardejovských hradbách



V řeckokatolickém kostele



Oběd: Pizza přijde vždy k chuti

Jeden den prešovské dovolené jsme věnovali návštěvě východoslovenské metropole **Košic**, odkud jsme si přivezli také hezké dojmy. Východní Slovensko má svůj svéráz, ale rozhodně na nás nepůsobilo jako nějaké zaostalé území.

Prázdniny roku 2008 probíhaly ve znamení naší velké cestovní aktivity, a tak mezi pobyt na východním Slovensku na začátku července a zájezd na Island na jeho konci jsme zařadili ještě dvoudenní výlet do **Horního Rakouska a Bavorska** (pondělí 14. a úterý 15.7). Naším cílem byl Pasov, kde jsme měli v hotelu *Spitzberg* zajištěný nocleh.

Cestou tam jsme se stavili v osmém největším rakouském městě **Welsu**⁶ a prošli jeho centrum, nicméně i slušná část pondělka nám zůstala na prohlídku velice hezkého a na zajímavosti bohatého **Pasova** (vůbec jsme si neuvědomili, že podle počtu obyvatel je menší než Wels – má jich cca 50 tis.). Město je vklíněno mezi *Dunajem* (pravý břeh) a *Innem* (levý břeh), který se na jeho východním okraji do Dunaje vlévá. A než Dunaj pojme vody Innu, vlévá se do něj pod Pasovským hradem (zmíním dále), který je na levém břehu Dunaje, od severu tekoucí řeka *Ilz*.



Pasov z hradu



Hotel Spitzberg



Rotující kapalina

Pondělní procházka Pasovem se nám líbila, na pěší zóně nás zaujal přístroj demonstrující chování rotující kapaliny. Nadchla nás pěkná a na výhledy bohatá cesta kolem Innu a Dunaje v oblasti jejich soutoku. Těšili jsme se, že si ji v úterý dopoledne zopakujeme. Nezopakovali. V úterý ráno tam totiž žádná cesta nebyla. V noci vydatně přšelo, a ráno bylo okolí soutoků pod vodou. Přes Dunaj k hradu (Veste Oberhaus – bývalý biskupský hrad) jsme se ovšem dostali a na závěr jeho prohlídky jsme tam zašli do kavárny. Seděli jsme venku, kávou jsme se občerstvili, milé bylo, že číšník mluvil česky, a zajímavé bylo pozorovat dopolední svačinku u vedlejšího stolu sedící dvojice Němců. Byli jsme v kavárně, a k té patří moučníky. Nicméně výživná hodnota oněch jejich moučníků musela být daleko větší než bývá běžná výživná hodnota oběda. Zřejmě hlídání kalorií u našich západních sousedů nepřehánějí.

⁶ 10 největších rakouských měst (počty obyvatel v tisících): 1. Wien 1 700, 2. Graz 254, 3. Linz 189, 4. Salzburg 148, 5. Innsbruck 118, 6. Klagenfurt 101, 7. Villach 63, 8. Wels 62, 9. St. Pölten 56, 10. Dornbirn 50

Naobědvali jsme se na jedné z restauračních zahrádek na Dómském náměstí a k obědu jsme si dali pivo; říkali jsme si, že to k Bavorsku patří. Z nabídky piv jsme ovšem vybírali náhodně, a já jsem si vybral snad nejhorší pivo, jaké jsem kdy pil (možná to v Levicích někdy ještě v předmatfyzáckém období bylo ještě horší).



Pasov z hradu



Péče klinik je v Bavorsku široká



Innská promenáda po nočních deštích

Z Pasova jsem chtěl se vrátit přes Železnou Rudu. Byly tam však na trati nějaké výluky, a tak jsme se vrátili stejnou cestou, jakou jsme přijeli, tedy přes Linec a České Budějovice.

Roku 2009 jsme absolvovali dlouhý poznávací zájezd na východ do Pobaltí, a tak jsme se rozhodli druhou prázdninovou cestu orientovat na západ – do západočeského **Stříbra**. Město samo má své kouzlo – celková dispozice, radnice, kostely, starý most přes Mži, památky na hornickou činnost, především hornický skansen, aj. V hotelu, kde jsme byli, byla příjemná zahrádka ve dvoře, již jsme rádi užívali především večer. Jednou se tam sešla větší skupina lidí – zřejmě tam zavírali nějaký podnik a zaměstnanci se sešli, aby se vzájemně rozloučili, a asi i společně sdíleli společný vstup mezi nezaměstnané. Rostoucí nezaměstnanost tam zřejmě byla velkým problémem.



Stříbro: Hornický skansen



Husitská bašta



Kostel nanebevzetí P. Marie



Stříbro: mezi městem a Mží



Péče s světcův zrak (Jan Nepomucký)



13. poledník

Ze Stříbra jsme podnikali výlety, jak do blízkého okolí, tak i dále, a to jak pěšky, tak vlakem. Pěšky jsme vyrazili vykoupat se na přehradu Hracholusky a pak na jih do Kladrub. Tam v klášteře je architektonický skvost – kostel, přestavěný v letech 1711-1726 Janem Blažejem Santinim ve stylu barokní gotiky. Má úžasné optické i akustické řešení.



Klášteřní kostel v Kladrubech



Gutštejn



Milovník železnic nepřijde v Bezručicích zkrátka

S využitím vlaku jsme navštívili Mariánské Lázně (tam jsme si docela užili deště), Bor u Tachova, Konstantinovy Lázně s pěší vycházkou na zříceninu hradu Gutštejna a Bezručice se zámekem.

Den návratu domů jsme využili k návštěvě plzeňské ZOO. Kufr jsme si dali do skříňkové úschovny, která se ukázala jako těžko překonatelná ochrana majetku – ani nám coby majitelům obsahu a držitelům klíče nám dvířka neotevřela. Naštěstí se našel zaměstnanec, který nám umožnil jet domů s našimi zavazadly.

Dovolená ve Stříbře se vydařila, nicméně další rok nás to zas lákalo na Slovensko. Lákala nás oblast Oravy a rozhodli jsme se pro pobyt v **Dolném Kubíně**. Vybrali jsme si příjemný a útulný penzion Koliba; 1,5 km cesty k němu od nádraží rozhodně stálo za to. Blízko jsme měli jak k řece, tak i do centra s protáhlým Hviezdoslavovým náměstím, na jehož jižním (vzdálenějším) konci stál luterský kostel.

Dolný Kubín je výborné východisko pro výlety; používali jsme při tom jak vlak, tak autobus. Vydali jsme se na prohlídku Oravského hradu, dvakrát do oblasti Oravské přehrady, do Ružomberka a do Horného Kubína. Při první návštěvě Přehrady jsme byli na projížďce lodí s návštěvou Slanického ostrova⁷, původně kopce tak vysokého, že po vytvoření přehradního jezera se z jeho vrcholu stal ostrov se zachovalým kostelem; ostrov slouží jako muzeum umění. Cestou zpět jsme se zastavili v **Tvrdošíně**, kde nás nadchnul dřevěný *kostel Všech svatých*. Když jsme si přečetli otvírací hodiny interiéru, bylo jasné, že tam nejsme naposledy. Druhý výlet do oblasti Přehrady jsme prohlídkou úžasného tvrdošínského kostela začali, odtud pak odjeli autobusem ke koruně přehrady, ji přešli a došli do Trstené, na jejímž katastru velká část oravského

⁷ Na Slanickém ostrově je umístěn pamětní kámen s nápisem

BOH JE LÁSKA A KTO ZOSTÁVA V LÁSKE, ZOSTÁVA V BOHU A BOH ZOSTÁVA V ŇOM. 1 JN 4.16.
NA VŠETKÝCH, KTORÝ ZO ZATOPENEJ OBCE SLANICA 1564-1953 TU NA TOMTO CINTORÍNE I NA OSTATNÝCH CINTORÍNOCH SVETA ODPŔOČÍVAJÚ S LÁSKOU A ÚCTOU SPOMÍNAJÚ SLANICKÍ RODÁCI A ICH POTOMKOVIA. ODPŔOČÍVAJTE V POKOJI.
31.8.1998

přehradního jezera leží. Cestou od přehrady do města nás zaujalo hezké moderní katolické pastorační středisko.



Oravský hrad



Oravský hrad



Slanický ostrov umění



Ustie nad prehradou, pastoračné stredisko



Trstená, kostol Sv. Martina

Kostel Věch Svatých v Tvrdošíně je dřevěný římskokatolický kostel z konce 15. století (některé zdroje uvádějí konec 14. století), který se nachází ve slovenském městě Tvrdošín. Od roku 1963 je kostelík a jeho zeď národní kulturní památkou. V roce 2008 byl zapsán spolu s dalšími sedmi dřevěnými kostely do seznamu Světového dědictví UNESCO.

Původně gotický kostel byl v 17. století přestavěn do renesančního slohu. Je nejstarší zachovalou stavební památkou města. V roce 1993 byl kostel zrekonstruován a zrestaurován, tyto práce byly v roce 1995 oceněny cenou Europa Nostra. V interiéru se nachází dominantní barokní oltář z konce 17. století, pozdně renesanční kazatelna z roku 1654 s postavami evangelistů, malby apoštolů, obraz svatého Jiří a další malby (podle Wikipedie).



Tvrdošín, kostel Věch svatých

Pro návštěvu jižně od Dolného Kubína ležícího Ružomberku jsme použili autobus; vlakem přes Kral'ovany by to byla dost značná jízda. Jsme rádi že jsme toto město, kde se člověk často setkává s jménem Hlinka (ovšem Andrej) viděli. Je to takové běžně pulzující město. A my jsme tam zmokli.

Druhý náš výlet směřující na jih vedl do Vyšného Kubína, kde jsme si u autobusové zastávky prohlédli exteriér přízemního (dolního) Kubínyiovského zámku z první poloviny 17. století a pak se vydali do kopců, aniž bychom došli k nějakému významnému cíli. Bylo zajímavé se vracet stejnou cestou, při sestupu se nám otvíraly nádherné výhledy, mj. i na Dolný Kubín.



Kubínyovský zámek ve Vyšném Kubíně

Hezké chvíle jsme prožili i v samém městě Dolný Kubín. Zážitkem byly luterské bohoslužby. Přišli jsme tam asi 10 minut před začátkem bohoslužeb, abychom si vybrali místo. Leč kostel už byl tak plný, že jsme nakonec vzali zavděk druhou galerií. Nedaleko nás byli u zábradlí muž (zřejmě otec) s malým dítětem. A ten táta je stavěl na zábradlí. Pro Evinčiny nervy to rozhodně nebylo. Napadlo nás, že jde o farářčiny manžela a syna; táta asi chtěl, aby dítě mámu dobře vidělo. – Plný kostel byl zážitkem. Když jsme pak šli městem kolem katolického kostela, který je menší než "náš", viděli jsme hodně lidí stát venku a slyšeli, jak je bohoslužba ven reprodukována. S potěšením jsme si uvědomili, že křesťanství na severním Slovensku žije. A rádi jsme si uvědomovali, že Slováci mají nás Čechy po rozdělení Československa rádi (a my jsme mezi nimi byli také rádi). Milé chování personálu přispělo k pěkným dojmům z ubytování v penzionu Koliba.



Luterský kostel



Římskokatolický kostel



Hviezdoslavovo námestí



Posezení u Kolonádového mostu



Penzion Koliba



Oravské nábřeží v Dolném Kubíně je z velké části upravené jako park. A tak jsme rádi chodili na podvečerní a večerní procházky. Někdy jsme je spojovali s návštěvou restaurace a večeří nebo chvilkou u vína. A já jsem při tom občas byl v myšlenkách v Londýně, na tenisových kurtech ve *Wimbledonu*. Zatímco v jiných turnajích se už opustilo striktní pravidlo, že set může skončit, jedině když se počet získaných gemů liší aspoň o dva, Wimbledon zůstává konzervativní. A v době naší dolnukubínské dovolené se ve Wimbledonu střetli Američan John Isner s Francouzem Nicolasem Mahutem. Isner v pátém, rozhodujícím, 138gemovém (!) setu zvítězil (70:68, jinak to při tomto počtu gemů ani nejde). Mne to vedlo k určitým úvahám z oblasti pravděpodobnosti, které jsem vtělil do [článku](#) pro katederní ročenku *Mundus Symbolicus*⁸.

K práci na VŠE patřilo publikovat články. Pro mne bez zkušeností v akademickém světě to byl docela problém, nedovedl jsem si představit, co napsat pro odborné články. Asi jeden či dva články mi vyšly v *Politické ekonomii*, něco v internetovém časopise *Envigogika*, nicméně nejdůležitější pro mne byla možnost psát do katederního sborníku *Mundus Symbolicus*, který vycházel vždy koncem roku.

⁸ Ohlédnutí za letošním Wimbledonem. *Mundus Symbolicus* 18 (2010).

Uveřejnil jsem tam několik textů z modulární aritmetiky a teorie dělitelnosti, několik matematických pohádek, vzpomínku na Josipa Plemelje a pár dalších zamyšlení, mezi nimiž bylo i abstraktní uvažování o délce klasického tenisového setu, motivované Wimbledonem 2010.

Dovolená v Dolném Kubíně byla v době, kdy jsem pracoval na plný úvazek a nepobíral důchod, poslední "československou" dovolenou. Nepočítali jsme s tím, že bychom s mým odchodem do důchodu a zkrácením pracovního úvazku nějak měnili systém dovolených. Jenže ... Méně času ve škole znamenalo více mých individuálních výletů. A jeden květnový den přinesl pro rok 2011 nechtěnou změnu. Krásný den inspiroval k výletu, a tak jsem se vydal na pomezí Českého ráje a Jizerských hor. Cesta z Malé Skály na rozhlednu Kopanina byla moc příjemná, Kopanina sice bývá zavřená a pro klíč se musí někam asi 1 či 2 km chodit, jenže tentokrát bylo otevřeno; starší turistka se již kochala krásnými pohledy do Českého ráje a snad především na Jizerské hory, já jsem se k ní přidal a kochaje se jsem zapomněl, že je tam otvor se schody; do něj jsem spadl a svým tělem ucpal. Ona turistka zneklidněla, neboť situace vypadala pro ni dost bezvýchodně. Úniková cesta byla ucpaná. Ani nevím, zda tam byl signál pro mobilní telefony. Mé nohy byly docela bezmocné, avšak podařilo se mi vzepřít rukama a z otvoru se vyprostit. Hned jsem zjistil, že "nepřežil" můj milý fotopřístroj Nikon (datová karta v něm ovšem přečkala, jak to dosvědčují následující dvě fotky). U mne byla otázka, co nohy. Podařilo se mi dojít do Frýdštejna a jako pro dlouholetého železničáře, byť už v jiných službách, se mi nezdálo vhodné čekat na autobus, a tak jsem se rozhodl jít do Malé Skály na vlak. Když jsem si cestou uvědomil pošetilost tohoto rozhodnutí, zrovna jela kolem autem hodná paní, která mě odvezla až na maloskalské nádraží. V Turnově jsem boršči nedaleko nádraží neodolal, avšak pak z vlaku jsem si před vysočanské nádraží objednal taxi, jen se stavil doma a pokračoval do Vinohradské nemocnice. Ukázalo se, že mám poškozené vazy v levém koleni, dostal jsem ortézu, zájezd do Španělska jsme museli zrušit a vnitrostátní dovolené přizpůsobit ne plně funkční levé noze. Vzpomínání na "mimozájezdové" dovolené po této události sice bude patřit do této kapitoly 8.5, avšak fyzicky je umístím do dalšího souboru [8.5b](#)



Konec Nikonu: Z Kopaniny k Ještědu a k Černé studnici

Říjen a listopad 2022